ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.



№ 8.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 26-го Января — **1845** — *Wilno PIĄTEK, 26-go Stycznia.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 20 Января.

Высочайшій Рескриптъ,

данный на имя Государственнаго Контролера, Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника Хитрово.

Алексѣй Захаровичъ! Полезные труды ваши, сопровождавшіеся особенною заботливостію и постояннымъ стремленіемъ къ усовершенствованію ввѣреннаго вамъ Управленія, обращали на васъ всегда Мое вниманіе. Нынѣ, при совершившемся пятидесятилѣтіи достохвальнаго и полезнаго служенія вашего Престолу и Отечеству, пріятнымъ долгомъ Себѣ вмѣняю изъявить вамъ полную Мою признательность и благоволеніе.

Пребываю къ вамъ навсегда благосклоннымъ.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

С. Петербургъ,
10-го Января 1845 года.

—

Государь Императоръ, вслѣдствіе всеподданнѣйшаго доклада Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, о желаніи Ея Императорскаго Высочества Государыни Великой Княгини Елены Павловны, по просьбѣ учредителей Клинической Больницы для малолѣтныхъ дѣтей въ С. Петербургѣ, принять на себя званіе Главной Попечительницы того заведенія подъ Высокимъ Покровительствомъ Его Императорскаго Величества, Высочайше на сіе соизволилъ.

— Его Императорское Величество, изъ двухъ избранныхъ дворянствомъ Минской губерніи кандидатовъ, Высочайше утвердить соизволилъ тамошнимъ Губернскимъ Предводителемъ Дворянства, состоявшаго до нынѣ въ этомъ званіи, Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника *Оштарпа*.

—

Приказъ Военнаго Министра, 4-го Января.

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: на офицерскихъ каскахъ новаго образца имѣть металлическую кокарду съ правой стороны, подъ чешуею, по образцу кокарды, употребляемой нынѣ на шляпахъ.

О таковомъ Высочайшемъ повелѣніи объявляя по Военному Вѣдомству, для надлежащаго исполне-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St Petersburg, 20-go Stycznia.

Najwyższy Reskrypt,

dany do Kontrolera Państwa, Rzeczywistego Radzcy Tajnego Chitrowo.

Alexy synu Zacharyasza! Pożyteczne wasze prace, połączone ze szczególną troskliwością i stałém dążeniem ku ulepszeniu powierzonego wam zarządu, zwracały na was zawsze Moję uwagę. Teraz, kiedy się spełnia pięćdziesiąt lat chwalebnéj i pożytecznéj waszéj służby, poświęconéj Tronowi i Ojczyznie, poczytuję Sobie za przyjemny obowiązek oświadczyć wam zupełną Moję wdzięczność i zadowolenie.

Zostaję na zawsze ku wam przychylnym.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

St. Petersburg,
10-go Stycznia 1845 roku.

—

Jego Cesarska Mość, w skutek najuniżeńszego przełożenia P. Ministra Spraw Wewnętrznych, o życzeniu Jej Cesarskiej Wysokości Wielkiej Xiężny Heleny Pawłówny, na prośbę fundatorów Klinicznego Szpitalu dla małoletnich dzieci w St. Petersburgu, przyjęcia na siebie obowiązku Głównéj Kuratorki tego zakładu pod Wysoką Opieką Najjaśniejszego Cesarza Jego Mości, Najwyżéj na to zezwolił.

— Jego Cesarska Mość, z dwóch wybranych przez Szlachtę Mińskiéj Gubernii Kandydatów, Najwyżéj utwierdzić raczył tamecznym Gubernialnym Marszałkiem, sprawującego dotąd ten obowiązek, Rzeczywistego Radzcę Stanu *Osztorpa*.

—

Rozkaz Dzienny Ministra Wojny, 4-go Stycznia.

Jego Cesarska Mość Najwyżéj rozkazać raczył: na oficerskich kaszkietach nowego wzoru, nosić metaliczną kokardę z prawéj strony, na wzór kokardy, używanéj teraz przy kapeluszach.

O tym Najwyższym rozkazie podając do wiadomości Wojennego Wydziału, dla należytego wypełnienia, do-

нія, присовокупляю, что образецъ кокарды доставленъ будетъ изъ Коммисаріатскаго Департамента къ Гг. Корпуснымъ Командирамъ.

Подписалъ: Генералъ-Адъютантъ
Князь *Чернышевъ*.

daję, że wzór kokardy przysłany będzie z Kommissoryackiego Departamentu do PP. Dowódców Korpusów.

Podpisał: Jenerał-Adjutant
Xiążę *Czernyszew*.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Лембергъ, 21 *Января*.

Производившееся въ здѣшнемъ уголовномъ судѣ дѣло о лицахъ, обвиняемыхъ въ государственной измѣнѣ, уже окончательно рѣшено. Изъ собственныхъ показаній большей части подсудимыхъ, обнаружилось, что въ здѣшнемъ краѣ существовало тайное общество, имѣвшее цѣлію ниспроверженіе существующаго правленія и разрушеніе всего общественнаго порядка, чтобы тѣмъ проложить путь началамъ, распространеніемъ коихъ демагоги, въ разныя времена и во всѣхъ странахъ, старались обольщать неопытныхъ и вводить въ заблужденіе легковѣрныхъ. По произведенному изслѣдованію также открылось, что ими принимаемы были всевозможныя, даже самыя дерзостныя средства, къ умноженію, въ особенности между молодыми людьми, числа сообщниковъ сихъ преступныхъ замысловъ, и къ распространенію между низшими классами народа идей коммунисма новѣйшаго времени, направленныхъ противъ всѣхъ правъ владѣнія и собственности, дабы такимъ образомъ вѣрнѣе достигнуть злоумышленной своей цѣли. Въ такомъ положеніи дѣла суды трехъ инстанцій согласно обвинили подсудимыхъ въ преступленіи, опредѣленномъ въ 52 § части 1 уголовнаго уложенія, т. е. въ государственной измѣнѣ, и вслѣдствіе того, верховный трибуналъ приговорилъ уличенныхъ въ таковомъ преступленіи, нѣкоторыхъ къ смертной казни, а нѣкоторыхъ къ временному заточенію.

О десяти подсудимыхъ производство слѣдствія, по не имѣнію законныхъ доказательствъ, было прекращено. Его Величество Императоръ всемилостивѣйше повелѣть соизволилъ подвергнуть наказанію только восьмерыхъ виновнѣйшихъ изъ подсудимыхъ, въ числѣ коихъ находятся двое эмисаровъ изъ чужихъ краевъ, но не подвергать ни одного изъ нихъ смертной казни, а только срочному наказанію, всѣхъ же прочихъ, за понесенное ими, во время производства слѣдствія, содержаніе подъ стражею, отъ всякаго наказанія освободить.

Тріестъ, 3 *Января*.

О кораблекрушеніяхъ, случившихся въ первой половинѣ Декабря, на Дунаѣ, Черномъ и Азовскомъ моряхъ, здѣшнимъ страховымъ обществомъ получены ближайшія подробности. Онѣ основываются на письмахъ изъ Константинополя отъ 24-го Декабря; сего числа извѣстно уже было о 57-ми судахъ, совершенно потонувшихъ, или сдѣлавшихся негодными къ дальнѣйшему употребленію. Вообще подверглось сему несчастію: греческихъ судовъ 12, россійскихъ 11, австрійскихъ 4, сардинскихъ 3, англійскихъ 4, саміоцкое 1, іоническое 1, турецкое 1 и неизвѣстныхъ еще флаговъ 10.

Съ береговъ Дуная, 7 *Января*.

Восточныя дѣла, именно состояніе Сиріи и послѣднія происшествія въ княжествахъ Валахіи и Молдавіи, побудили къ проекту объ учрежденіи новыхъ дипломатическихъ совѣщаній, долженствующихъ происходить въ Лондонѣ; согласіе на этотъ проектъ великихъ державъ, имѣющихъ участвовать въ сихъ совѣщаніяхъ, уже послѣдовало.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Lwów, 21 *stycznia*.

Sprawa obwinionych o zbrodnią zdrady głównéj, wytoczona przed właściwy sąd kryminalny Lwowski, została ukończoną. Własne wyznanie największéj części obwinionych dowiodło, że były w kraju potajemne związki, mające na celu, nie tylko zburzenie istniejącego rządu, lecz oraz i zniszczenie wszelkiego porządku społeczeństwa, ażeby natomiast utorować drogę zasadom, przez których rozszerzanie, demagogowie wszelkich czasów i we wszystkich krajach, niedoświadczonych ułudzać, a łatwowiernych w błąd wprowadzać umieli. Dalsze rozpoznanie tych dążeń okazało także, iż nie zaniedbano żadnych, nawet najzuchwalszych środków, ażeby, szczególnie pomiędzy młodzieżą, uzyskać zwolenników tych zbrodniczych związków, i rozprzestrzenić, o ile to być może, pomiędzy najniższemi klassami ludu, owe zasady kommunizmu nowszych czasów, wymierzone przeciw wszelkim prawom posiadania i własności, a tak, tém pewniéj dopiąć swych zgubnych zamiarów. Przy takim składzie rzeczy, sądy wszyskich trzech instancyj zgodnie uznały, że w tym razie zachodzi, w § 52-m I-éj Części Ustaw Karnych oznaczona zbrodnia zdrady głównéj, a w skutek tego uznania, Najwyższy Trybunał skazał przekonanych o tę zbrodnię, częścią na śmierć, częścią na ciężkie doczesne kary więzienia.

Względem 10 osób, rozpoznanie, dla braku prawnych dowodów, unieważnioném zostało. Najjaśniejszy zaś Cesarz i Król Jmć raczył najłaskawiéj postanowić, że kara tylko na ośmiu najwinniejszych, pomiędzy którymi dwóch z obcych krajów przybyłych emissaryuszów się znajduje, ma być wymierzoną, i że i z tych żaden niema być dotknięty karą śmierci, lecz tylko karą doczesną; wszystkim innym zaś i ta doczesna kara, po uwięzieniu, które z powodu inkwizycyi przebyli, ma być odpuszczoną.

Tryest, 20 *stycznia*.

O przypadkach morskich zaszłych w pierwszéj połowie Grudnia na Dunaju, morzu Czarném i Azowskiem, otrzymało tutejsze towarzystwo ubezpieczeń bliższe szczegóły. Polegają one na listach z Konstantynopola aż do d. 24 grudnia, w którym było już wiadomych 57 okrętów, które zupełnie zatonęły lub do dalszéj służby stały się niezdatnemi W ogóle dotknęło to nieszczęście 12 okrętów greckich, 11 rossyjskich, 4 austryackie, 3 sardyńskie, 4 angielskie, 1 samiocki, 1 joński, 1 turecki i 10, których bandery nie są jeszcze wiadome.

Od brzegów Dunaju, 7 *stycznia*.

Sprawy Wschodu, mianowicie położenie Syryi, i ostatnie wypadki w xięstwach Wołoszczyzny i Mołdawii, zrodziły projekt nowych konferencyi ministeryalnych, które mają się odbywać w Londynie; przyjęcie tego projektu przez wielkie mocarstwa, udział w tych konferencyach mieć mające, już nastąpiło.

Франція.

Парижъ, 17 *Января*.

На сегодняшнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, президентъ, среди глубокой тишины, прочелъ слѣдующій адрессъ:

Ваше Величество!

„Когда за нѣсколько предъ симъ мѣсяцевъ оканчивались засѣданія палатъ, недоразумѣнія, которыя могли содѣлаться весьма важными, обратили на себя всю заботливость Вашего Величества. Теперь, среди совершеннаго мира, приступая снова къ занятіямъ своимъ, мы радуемся вмѣстѣ съ Вашимъ Ве-

Francya.

Paryż, 17 *stycznia*.

Na dzisiejszém posiedzeniu Izby Deputowanych, Prezes, śród głębokiego milczenia, odczytał następujący projekt adressu w odpowiedzi na mowę tronową:

„Najjaśniejszy Panie!

„Kiedy przed kilką miesiącami kończyły się nasze obrady, zawikłania, które mogły się stać nader ważnemi, zajmowały całą troskliwość W. K. Mości. Kiedy dziś śród głębokiego pokoju rozpoczynamy powtórnie nasze prace, cieszymy się łącznie z W. K. Mością ze świetnych powodzeń naszego oręża i z szybkiego przywrócenia pokoju. Dla

личествомъ блистательнымъ успѣхамъ нашего оружія и быстрому возстановленію мира. Для охраненія нашихъ африканскихъ владѣній отъ возобновлявшихся нападеній, война съ марокккскою имперіею содѣлалась справедливою и необходимою. Призванныя гласомъ Твоимъ, Государь, сухопутныя и морскія силы, соревновали въ усердіи и мужествѣ Предводимыя военачальниками, знакомыми съ побѣдою, войска сіи снова доказали, что Франція въ состояніи сдѣлать. Могуществомъ и вліяніемъ нашимъ утвердили мы миръ, и Альжирія, гдѣ три сына Вашего Величества, достойные своихъ старшихъ братьевъ, сражались со славою, увидѣла, безопасность свою, утвержденною нашимъ могуществомъ и нашею умѣренностію.

,,Событія, которыя въ первыя минуты могли бы поколебать согласіе между Франціею и Англіею, сильно взволновали оба государства и обратили на себя вниманіе Вашего Величества. Съ радостью услышали мы, что съ обѣихъ сторонъ чувства доброй воли и правоты, сохранили между государствами согласіе, столь необходимое для собственнаго благосостоянія и всеобщаго. Надѣемся, что этотъ духъ справедливости и примиренія вскорѣ приведетъ къ окончанію переговоры, которые, согласно неоднократно изъявленному желанію палаты, прекращая торгъ Неграми, возвратятъ флотъ нашъ подъ исключительный надзоръ собственнаго его флага. Неоднократныя изъявленія дружбы, драгоцѣнной Вашему Величеству, и желаніе соотвѣтствовать ей, побудили Ваше Величество посѣтить Королеву Великобританіи. Франція съ истинною гордостію видѣла приносимую со всѣхъ сторонъ дань уваженія своему Королю. Эти искренія и торжественныя знаки почтенія монарху и истинное уваженіе къ французскому народу, содѣлались новыми ручательствами всеобщаго мира, среди коего отечество наше являетъ внѣшнее свое могущество и достоинство, находитъ стихіи для постояннаго благосостоянія и спокойно наслаждается конституціонными своими преимуществами.

,,Ваше Величество увѣряете насъ въ этомъ состояніи безопасности, увѣдомляя притомъ, что сношенія правительства Вашего Величества со всѣми чужестранными державами, отличаются духомъ мира и дружбы.

,,Ваше Величество! Франція счастлива; управляемая мудрыми законами, подъ ручательствомъ порядка, она предоставляетъ свободное движеніе своему генію и народности. Повсюду возрастаютъ полезные успѣхи ея трудовъ, даже и самое земледѣліе, усиліямъ котораго нужно было бы болѣе поощренія и пособій, не чуждо столь полезнаго соревновнія. Возрастаніе кредита, обиліе и легкость сборовъ, свидѣтельствуя о довѣріи общественномъ, и о приращеніи народнаго богатства, даютъ намъ возможность надѣяться, что вскорѣ наступитъ время возстановленія совершеннаго равновѣсія въ финансахъ. Вмѣстѣ съ Вашимъ Величествомъ мы будемъ стремиться къ достиженію этой цѣли, вводя бережливость, согласующуюся съ общественными потребростями, старательно разсматрѣнными. Проекты законовъ, о которыхъ Вы изволите упоминать Ваше Величество, тщательно будутъ разсмотрѣны и зрѣло обдуманы.

,,Государь! Небо, благословляя Тебя благосостояніемъ Твоего государства, ниспослало въ истекшемъ году утѣшеніе среди твоего семейства. Число дѣтей твоихъ умножилось, а брачный союзъ одного изъ сыновей твоихъ, еще тѣснѣе сопрягая драгоцѣнные уже для Тебя узы, содѣлался для Тебя благополучіемъ, въ которомъ принимаетъ участіе цѣлая Франція.

,,Провидѣніе, возлагая на Ваше Величество великія и многотрудныя обязанности, подвергло Тебя, Государь, тяжкимъ испытаніямъ, но въ тоже время ниспослало Тебѣ мужество встрѣтить ихъ, и силу преодолѣть ихъ. Призваніе Твое достойно избранника великой націи. Четырнадцать лѣтъ трудовъ и усилій явно доказали, что Ты Государь и фамилія Твоя посвятили себя на служеніе отечеству, а признательное отечество будущность свою тѣсно соединило съ будущностію Твоей династіи. Слава Твоего царствованія сопряжена съ благоденствіемъ Франціи, и ручается за содѣйствіе наше въ исполненіи Твоихъ желаній и въ стараніяхъ возвеличить ее.“

— Друзья адмирала Дюпети-Туара, совѣтовали ему сдѣлать визиты тѣмъ изъ депутатовъ, кои въ предшествовавшее засѣданіе палаты старались защищать его. Говорятъ, онъ отвѣчалъ имъ, что не можетъ

ochrony naszych posiadłości Afrykańskich od ponawianych napadów, wojna z Cesarzem Marokkańskim stała się potrzebną i sprawiedliwą. Powołane Twym głosem, Królu, wojska nasze lądowe i morskie, współubiegały się w waleczności i gorliwości. Kierowane przez wodzów oswojonych ze zwycięztwem, okazały jeszcze raz jeden więcéj, co może Francya. Nasza potęga i nasz wpływ podwójnie dowiedzione, uczyniły nas rozjemcami pokoju, a Algierya, gdzie w tym roku, trzech Twoich Królu synów, godnych swych starszych braci, chwalebnie walczyło, ujrzała bezpieczeństwo swoje utwierdzone naszą potęgą i naszém umiarkowaniem.

,Wypadki, które w piérwszéj chwili mogłyby były zachwiać dobre porozumienie między Francyą a Anglią, wzruszyły mocno oba kraje i zwróciły baczność rządu W. K. Mości. Z radością dowiadujemy się, że wzajemne uczucie dobréj woli i słuszności, utrzymało między obu krajami tę szczęśliwą zgodę, tak pożądaną dla ich własnéj pomyślności i pokoju świata. Spodziewamy się, że ten wzajemny duch sprawiedliwości i pojednania, niebawem przywiedzie do skutku układy, które, według życzeń kilkakrotnie przez Izbę wynurzonych, przytłumiając handel niewolnikami, powrócą naszę marynarkę pod wyłączny dozór jéj flagi.— Powtarzane oznaki przyjaźni, drogiéj Ci N. Panie, i chęć godnego im odpowiedzenia,, skłoniły W. K. Mość do odwiedzenia Królowéj Wielkiéj Brytanii. Francya, z prawdziwą dumą, widziała niesione ze wszech stron hołdy swemu Królowi. Te świetne i dobrowolne oznaki uszanowania dla Monarchy, i serdeczny szacunek dla ludu francuzkiego, stały się nową rękojmią tego pokoju, na którego łonie ojczyzna nasza, okazując zewnątrz swoję potęgę i godność, znajduje coraz nowe żywioły pomyślności i spokojne używanie swoich swobód konstytucyjnych. W. K. Mość utwierdzasz nas w tém bezpieczeństwie, zawiadamiając nas, że stosunki rządu W. K. Mości ze wszystkiemi obcemi mocarstwy, ciągle tchną pokojem i przyjaźnią.

,,N. Panie, Francya jest szczęśliwą; rządzona światłemi prawami, pod rękojmią porządku i stałości, daje wolny popęd swemu gieniuszowi i czynności narodowéj. Wszędzie okazują się pożyteczne jéj prac postępy, i nawet samo rolnictwo, którego usiłowania potrzebują jeszcze zachęty i wsparcia, tak korzystnemu współubieganiu się nie jest obce. Wzrost kredytu, obfitość i łatwość poborów, świadcząc o ufności powszechnéj i pomnożeniu się bogactw publicznych, każą nam się spodziewać, że niebawem nadejdzie chwila, w któréj równowaga w finansach będzie zupełnie ustaloną Zgodnie z W. K. Mością będziemy dążyli do tego celu, zaprowadzając oszczędności, dające się pogodzić z potrzebami publicznemi, ściśle oznaczonemi. Projekta do praw, które nam W. K. M. zapowiadasz, będą starannie rozważone i dojrzale roztrząsane.

N. Panie! Nieba błogosławiąc Cię szczęściem twego kraju, raczyły także udzielić Ci w tym roku pociech w gronie Twéj rodziny. Liczba Twych dzieci pomnożyła się, a małżeństwo jednego z Twoich synów, ścieśniając węzły już oddawna ci drogie, stało się dla Ciebie nową rozkoszą, któréj towarzyszyły spółczucia całéj Francyi.

,,N. Panie! Opatrzność wkładając na Cię wielkie i trudne obowiązki, i poddając Cię ciężkim doświadczeniom, dała Ci razem odwagę do ich przyjęcia, i siłę do ich pokonania. Posłannictwo Twoje jest godném wybrańca wielkiego ludu. Czternaście lat prac i usiłowań, przeświadczyły głośno o Twojém i o Twojéj rodziny poświęceniu się dla dobra ojczyzny; nawzajem wdzięczna ojczyzna, łączy swoję przyszłość z przyszłością twojéj dynastyi. Zaszczyt Twego panowania jest połączony ze szczęściem Francyi, i zapewnia ci nasze prawe współdziałanie w wykonaniu Twych życzeń i w pracowaniu nad jéj wielkością.“

— Przyjaciele Admirała Dupetit-Thouars nalegają na niego, aby oddał wizyty Deputowanym, którzy w ciągu ostatnich posiedzeń Izby stawali w jego obronie. Admirał miał na to oświadczyć, że nie może dopełnić tego obowiąz-

этого исполнить прежде окончанія преній объ адрессѣ.

— Въ отдѣленіяхъ палаты депутатовъ занимались вчера разсмотрѣніемъ бюджета государственныхъ доходовъ. По третьему отдѣленію, кандидатъ со стороны оппозиціи, г-нъ Бако, избранъ былъ въ коммисары, большинствомъ одного только голоса; по второму отдѣленію кандидатъ охранительной партіи, г-нъ Маньи, получилъ, при выборѣ въ коммисары значительное большинство голосовъ.

18 Января.

Королева Викторія прислала Королю Французовъ полное одѣяніе кавалеровъ ордена Подвязки.

— Въ минувшій Вторникъ, въ тюльерійскомъ дворцѣ былъ великолѣпный балъ. Предводители арабскихъ племенъ, пріѣхавшіе на балъ въ сопровожденіи полковника Юссуфа, приняты были съ большое благосклонностію, Королевскою фамиліею. Въ залѣ Діяны данъ былъ большой ужинъ, при которомъ хозяевами были герцогъ и герцогиня Немурскіе. Въ числѣ гостей, находились всѣ министры, чужестранные посланники и многіе перы, депутаты и знатные иностранцы.

— Король препроводилъ каждому изъ меровъ Парижа по 2,000 фр. для раздачи бѣднымъ семействамъ наиболѣе нуждающимся въ помощи. Герцогъ Немурскій препроводилъ предсѣдателю благотворительнаго общества 500 фр. ежегодныхъ пожертвованій, а на сихъ дняхъ, отъ имени графа парижскаго, роздано дѣтямъ, содержащимся въ пріютахъ, 1,000 метровъ шерстяныхъ ткaней и 600 метровъ бумажныхъ, купленныхъ на послѣдней выставкѣ промышленности.

— Вчера, г-нъ Сенъ-Маркъ-Жирарденъ избранъ въ члены французской академіи. Собраніе было весьма блистательно. Принцъ Жуэнвильскій и герцогъ Омальскій присутствовали съ своими супругами, на этомъ засѣданіи, равно какъ и герцогъ Монпансье. При этомъ случаѣ, г-нъ Сенъ-Маркъ Жирарденъ произнесъ похвальное слово въ честь покойнаго члена академіи Кампенона, на которое отвѣчалъ г-нъ Викторъ Гюго. Въ обѣихъ рѣчахъ съ участіемъ упомянуто о бѣдствіи постигшемъ г-на Вильмена а вмѣстѣ съ тѣмъ ораторы изъявили надежду, что вскорѣ онъ снова займетъ свое мѣсто въ академіи.

19 Января.

Палата Перовъ. Засѣданіе 16-го, 17-го и 18-го *Января. На засѣданіи* 16 *Января*, въ палатѣ перовъ продолжались совѣщанія по второму параграфу адресса. Маркизъ Сенъ-При, разсуждая о мирномъ трактатѣ съ Марокком, доказывалъ, что марокская война имѣла непосредственную связь съ отаитскимъ вопросомъ; ибо въ Англіи, извѣстіе объ успѣхѣ марокской экспедиціи, произвело сильное впечатлѣніе, и потому французское правительство поспѣшило заключить съ Марокком трактатъ не доставившій ни какихъ существенныхъ выгодъ. За симъ, говорилъ г-нъ Бюсьеръ, который, разсмотрѣвъ сдѣланныя тремя предъидущими ораторами противъ министерства замѣчанія, старался доказать неосновательность оныхъ, утверждая, что замедленіе въ заключеніи мира съ Марокком, подвергло бы только Францію большимъ издержкамъ, безъ всякой пользы. Послѣ того говорилъ г-нъ Пеле де ла Лозеръ, въ духѣ оппозиціи; наконецъ герцогъ Броли, разсмотрѣвъ въ подробности возраженія противниковъ министерства, заключилъ, что по ихъ мнѣнію правительство, послѣ блистательныхъ побѣдъ, было, будто бы, столь слабо, что въ угожденіе Англіи не хотѣло воспользоваться ни какими выгодами сихъ побѣдъ. Мнѣнію сему прекословилъ ораторъ, и убѣждалъ, что заключеніемъ трактата упрочено владычество Франціи въ Альжиріи, которое, если бы держаться иной системы, подвергалось бы опасности.

На засѣданіи 17 *Января*, по открытіи засѣданія, первый говорилъ графъ Гаркуръ; онъ порицалъ нерѣшительность дѣйствій по вопросу о торгѣ Неграми и возставалъ противъ министровъ, что они не соображаются по сему предмету съ намѣреніями палатъ. За симъ, при начатіи преній по 6-му параграфу адресса, касательно соотношеній Франціи съ иностранными державами, маркизъ Буасси представилъ дѣло о французскомъ кораблѣ *Curieuse*, конфискованномъ въ Гамбіи Англичанами. Онъ жаловался въ особенности на то, что сказанное дѣло было разсматриваемо не французскимъ а англійскимъ судилищемъ, въ

ku prędzéj, jak po ukończeniu rozpraw, toczących się w przedmiocie adressu.

— Bióra Izby Deputowanych zajmowały się wczoraj roztrząsaniem budżetu dochodów. W trzeciém biórze, P. Bacot, kandydat oppozycyi, został obrany kommissarzem, większością jednego tylko głosu; w drugiém zaś biurze, P. Magny, kandydat stronnictwa zachowawczego, przy wyborze na kommissarza, znaczną miał za sobą większość.

Dnia 18 stycznia.

Królowa Wiktorya, przesłała Królowi Francuzów zupełny ubior kawalera orderu Podwiązki.

— We Wtorek, był świetny bal w Tuileryach. Naczelnicy Arabscy, przybyli w towarzystwie Pułkownika Jussuf, zostali jak najuprzejmiéj przyjęci, przez rodzinę Królewską. Wieczorem, zastawiono w sali Dyany, świetną wieczerzę, któréj gospodarzami byli: Xiążę i Xiężna Nemours. Pomiędzy gośćmi, uważano wszystkich Ministrów gabinetu, Posłów zagranicznych, oraz znaczną liczbę Parów, Deputowanych i znakomitych cudzoziemców.

— Król przesłał każdemu z Merów Paryża summę 2,000 fr. dla rozdania pomiędzy ubogie rodziny, najbardziéj potrzebujące wsparcia. Xiążę Nemours posłał Prezesowi towarzystwa dobroczynności 500 fr. jako coroczną składkę, a w imieniu Hrabi Paryża, temi dniami, 1,000 metrów materyj wełnianych i 600 metrów bawełnicy, zakupionych na ostatniéj wystawie przemysłu, rozdano między ubogie dzieci, utrzymywane w domach przytułku.

— Wczoraj, P. Saint-Marc-Girardin został przyjęty na członka Akademii Francuzkiéj. Zgromadzenie było nader świetne. Xiążęta Joinville i Aumale z małżonkami, i Xiążę Montpensier, byli obecni na tém posiedzeniu. P. Saint-Marc Girardin miał przy téj okoliczności mowę pochwalną, na cześć zmarłego członka Akademii, Campenou, na którą odpowiedział Victor Hugo. Obaj mówcy wspomnieli między innemi ze szczérem społczuciem o nieszczęściu, które spotkało P. Villemain, i wynurzyli nadzieję, że wkrótce znowu śród grona akademików miejsce swoje zajmie.

Dnia 19 stycznia.

Izba Parów. Posiedzenia w dniach 16, 17 *i* 18 *stycznia. Na posiedzeniu d.* 16, toczyły się dalsze rozprawy nad drugim paragrafem adressu. Margr. de Saint Priest zastanawiał się nad traktatem pokoju, zawartym z Marokanami, i wykazał ścisły związek, w jakim, jego zdaniem, zostaje kwestya Otahitska z Marokańską; albowiem w Anglii, skoro się dowiedziano o pomyślnym biegu wyprawy przeciw Marokko, wielkie panowało wzruszenie, i dla tego gabinet francuzki pośpieszył z zawarciem traktatu, nie zapewniającego żadnéj ważnéj korzyści. Następnie P. de Bussières zabrał głos, i rozbierając zarzuty czynione gabinetowi przez mówców poprzednich, dowodził, że te są bezzasadne, i że odwleczenie pokoju z Marokkiem naraziłoby tylko Francyą na wydatek wielu milionów bez żadnéj korzyści. Po nim P. Pelet de la Losère mówił znowu w duchu oppozycyi; aż nakoniec wszedł na mównicę Xiąże de Broglie, wszystkie zarzuty przeciwników gabinetu po szczególe rozebrał i dowodził, iż ograniczają się do tego, że rząd, po świetnych zwycięztwach, miał być tyle słaby, że dla zobowiązania sobie Anglii, żadnéj z tych zwycięztw korzyści nie chciał wyciągnąć. Zdaniu temu zaprzeczał mówca i przekonywał, iż zawarty traktat ustala panowanie Francyi nad Algieryą, które, przy trzymaniu się innego systematu politycznego, byłoby narażone na niebezpieczeństwo.

Na posiedzeniu d. 17, naprzód zabrał głos Hrabia Harcourt, ganiąc wahanie się w kwestyi handlu niewolnikami i powstając na gabinet, że nie dosyć stosuje się w téj mierze do życzeń Izb. Następnie, przy roztrząsaniu szóstego paragrafu adressu, traktującego o stosunkach Francyi z mocarstwami obcemi, Margrabia Boissy wniósł sprawę francuzkiego okrętu *Curieuse*, zabranego w Gambii przez strażnicze statki angielskie. Uskarżał się on szczególniéj na to, że pomieniony okręt nie był sądzony przez władze francuzkie, ale przez trybunał angielski, w czém uważał obrazę istniejących układów. Mówca powstawał jeszcze na wiele samowolnych postępków marynarki an-

противность существующимъ постановленіямъ. Ораторъ приводилъ, сверхъ того, много примѣровъ самоуправства англійскаго флота, но министры Гизо и Мако опровергали его представленія, доказывая цвѣтущее состояніе французской торговли въ Сенегалѣ. Наконецъ, маркизъ Бюссьеръ требовалъ отъ министерства обратить болѣе вниманія на германскій таможенный союзъ и на необходимость войти въ ближайшія съ нимъ сношенія; въ з к юченіе, одобрялъ онъ дѣйствія министерства въ отношеніи возстановленія дружественныхъ съ Германію сношеній, ослабленныхъ было прежнимъ министерствомъ. Остальныя сужденія палаты относились къ дѣламъ мѣстной важности.

На засѣданіи 18 Января, палата перовъ разсматривала статью адресса о финансахъ. Первый взошелъ на каѳедру графъ Пеле де ла Лозеръ и пригласилъ палату обратить особенное вниманіе на столь важный предметъ; онъ утверждалъ, что исчисленія министерства невѣрны, но министръ финансовъ напротивъ доказывалъ, что объявляемый ораторомъ дефицитъ 14 милліоновъ франк., вовсе не сущетвуетъ. Потомъ, г-нъ Бургоэнъ представлялъ объ умноженіи числа желѣзныхъ дорогъ въ Германіи, а потому заключалъ о необходимости устроивать оныя и во Франціи, и въ особенности требовалъ ускоренія окончанія сѣверной желѣзной дороги. Послѣ сего, президентъ палаты приступилъ къ собиранію голосовъ по 10 и 11 параграфамъ адресса, кои и были утверждены; вслѣдъ за симъ назначены были, по жребію, члены депутаціи, долженствующей поднести Королю адрессъ, и наконецъ, приступлено было къ балотпрованію объ адрессѣ вообще. Всѣхъ присутствовавшихъ было 153; необходимее большинство голосовъ составляло 77; по произведенномъ балотированіи оказалось 114 бѣлыхъ и 39 черныхъ біловъ. Посему, адрессъ одобренъ былъ значительнымъ большинствомъ голосовъ.

— Въ палатѣ депутатовъ будутъ говорить противъ адресса: Густавъ де Бомонъ, Лангль, Токвиль, Мари и Бешаръ; въ пользу адресса: Ліадьеръ, Гаспаренъ и Перамонъ. Въ седьмомъ отдѣленіи палаты, назначены оегодня коммисарами для разсмотрѣнія бюджета члены оппозиціи: Гг. Бюро де Пюзи и Берже; посему въ означенной коммисіи состоитъ уже полное число членовъ.

— Въ Нантскомъ Вѣстникѣ напечатано письмо владѣльцевъ конфискованнаго въ Гамбіи корабля *Curieuse*, въ которомъ увѣдомляютъ, что шкиперъ этого судна оправданъ по обвиненію въ торгѣ Неграми.

— Состояніе здоровья г-на Вильмена значительно поправилось; онъ все еще живетъ въ домѣ министерства просвѣщенія.

— Недавно поговаривали въ Парижѣ о большомъ промышленномъ предпріятіи, основывающемся съ тою цѣлію чтобы истребить посредствомъ отравы мышей. Учрежденное для сего общество, начало уже приводить въ исполненіе свой способъ, и въ продолженіе трехъ дней поймали въ Королевской библіотекѣ слишкомъ 1.200 мышей. Въ *Courrier francais* пишутъ, что съ этихъ животныхъ сдираютъ кожу, которую хотятъ употреблять на шубы. Въ Гренелли, вываренный изъ мяса этихъ животныхъ, жиръ употребляютъ въ пищу для домашняго скота; изъ костей же дѣлаютъ зубочистки.

Англія.

Лондонъ, 13 Января.

Правительство извѣстило Остъ Индское и китайское торговыя общества, что начаты уже переговоры относительно открытія почтоваго сообщенія чрезъ Суэзскій перешеекъ и Калькуту въ Китай.

— Министерскій журналъ *Standard*, въ длинной своей статьѣ, признаетъ необходимымъ ввести перемѣны въ трактаты относительно осмотра кораблей, для уничтоженія торга неграми, между Франціею и Англіею заключенные, и между прочимъ говоритъ: „Англійское правительство, относительно вопроса о правѣ осмотра кораблей, имѣя въ виду общественное спокойствіе и изъ — учтивости *(to gratify)* къ французскому Королю, будетъ вѣрно готово сдѣлать всякія уступки, какія только могутъ быть благоразумно требованы. Пусть только англійскіе и французскіе офицеры дѣйствуютъ совокупно съ должнымъ усердіемъ, какъ будто бы состояли въ одной службѣ, и торговля Неграми немедленно прекратится, вопреки усиліямъ торговцевъ сего рода живу-

gielskiéj; ale Ministrowie Guizot i Mackau zbijali jego zarzuty, i przytém przedstawili stan handlu francuzkiego w Senegalu, jako nader kwitnący. W końcu Magr. Bussères, zabrawszy głos, żądał od ministerstwa, aby poświęciło większą uwagę Związkowi Celnemu Niemieckiemu, i rozważyło jak koniecznem jest dla Francyi dobre porozumienie z tym związkiem; przyczém jednak chwalił gabinet, iż przyczynił się już nieco do przywrócenia przyjaźnych z Niemcami stosunków, osłabionych przez poprzednie ministerstwo. Dalsze rozprawy tego posiedzenia nie miały żadnego interessu.

Na posiedzeniu d. 18, Izba zajmowała się naprzód rozbiorem paragrafu o finansach. Piérwszy wstapił na mównicę Hrabia Pelet de la Lozére, wzywając Izbę, aby zwróciła całą uwagę na tak ważny przedmiot, a przytém twierdząc, że obliczenia ministerstwa nie są prawdziwe; na co odpowiadając Minister skarbu, odparł ten zarzut, i dowodził, że wykazany przez mówcę deficit jakoby 14 milionów franków, bynajmniéj nie istnieje. Następnie, P. Bourgoing przedstawił zwiększenie się liczby kolei w Niemczech, i potrzebę zakładania takowych we Francyi, a mianowicie nalegał na ukończenie kolei północnéj. Po ukończeniu jego mowy, Prezes wezwał do głosowania nad paragrafem 10 i 11, które zostały przyjęte, i wtedy wyciągnąwszy losem imiona członków Izby, którzy mają wręczyć Królowi adress, przystąpiono do głosowania nad całym projektem. Liczba głosujących wynosiła 153; konieczną przeto większość stanowiło 77 głosów. Wypadek głosowania był następującej: za projektem adressu 114, przeciw niemu 39 głosów. Adress przeto został znaczną większością przyjęty.

— W Izbie Deputowanych zapisali się jako mówcy przeciw adressowi: Gustaw de Beaumont, Langle, Tocqueville, Marie i Bechard; za adressem zaś: Liadières, Gasparin i Peyramont. Sódme bióro wybrało już dzisiaj kommissarzy do roztrząśnienia budżetu; wybór padł na członków oppozycyi: PP. Bureau de Puzy i Berger. Teraz więc kommissya jest zupełną.

— Kuryer z Nantes udziela list właścicieli okrętu *Curieuse*, zabranego i sprzedanego w Gambii, w którym donoszą, iż kapitan tegoż okrętu został przez sąd uniewinniony z zarzutu handlu niewolnikami.

— P. Villemain ma się daleko lepiéj, i ciągle mieszka w pałacu ministerstwa oświecenia.

— Przed niejakim czasem była już mowa w Paryżu o wielkiém spekulacyjném przedsięwzięciu, w celu wytrucia szczurów. Towarzystwo akcyjne, które się tego podjęło, zaczęło już teraz swój sposób wprowadzać w wykonanie, i w przeciągu 3 ch dni złowiono w bibliotece Królewskiéj przeszło 1 200 szczurów. *Courrier Français* opowiada, że z tych zwierząt ściągają starannie skórę i takową na futra używać zamyślają. W Grenelli po wygotowaniu z mięsa tłustości, przyrządzają je na paszę dla trzody chlewnéj. Z kostek zaś robią zębodłuby.

ANGLIA.

Londyn, 13 stycznia.

Rząd zawiadomił wschodnio indyjskie i chińskie towarzystwo handlowe, że już zawiązane zostały układy względem związku pocztowego przez międzymorze Suez i Kalkutę z Chinami.

— Dz. ministeryalny *Standard* w długim artykule uznaje potrzebę zaprowadzenia zmian w traktatach o prawie przetrząsania okrętów, w celu przytłumienia handlu niewolnikami między Francyą i Anglią zawartych, i mówi między innemi: „Rząd angielski co do kwestyi o prawie przeglądania okrętów, jedynie ze względu na pokoj świeta i z grzeczności *(to gratify)* dla Króla Francuzów, będzie zapewne gotów uczynić wszelkie przyzwolenia, jakie tylko rozsądnie mogą być wymagane. Niech tylko oficerowie angielscy i francuzcy że szczerą wspólnością działają, jak gdyby w jednéj zostawali służbie, a wtedy handel niewolnikami wnet się ukończy, na przekor wszystkim tego rodzaju handlarzom z Brezylii, Kuby, Stanów-Zjednoczonych i Nantes. My z naszéj strony, aby zapewnić to wspólne działanie, gotowi jesteśmy przystać na wszystko, tylko nie

щимъ въ Бразиліи, Кубѣ, американскихъ Соединенныхъ Штатахъ и Нантѣ. Мы съ нашей стороны, чтобы осуществить такое совокупное дѣйствіе, готовы согласиться на все, лишьбы только не подвергать себя злочестію, чего, какъ мы увѣрены, французское правительство не станетъ требовать отъ насъ. Какая жертва была бы излишнею въ дѣлѣ достиженія обоюдной цѣли.

— Для памятника, который будетъ воздвигнутъ въ честь лорда Элленборо, бывшаго Остъ Индскаго генералъ-губернатора, собрано уже въ Индіи и Англіи 5,000 (31,500 руб. сер.) фунт. стер.

— Изъ Канады сообщ ютъ, что вновь назначенный католическій епископъ Квебека, преосвященный Іосифъ Синей, обнародовалъ, что по силѣ папской буллы, подписанной, 12-го Іюля 1844 году, въ Римѣ, четыре Канадскіе епископства: въ Квебекѣ, Монреалѣ, Кингстонѣ и Торонтѣ, подчинены квебекскому архіепископу.

14 *Января*

Консулъ Притчардъ, извѣстный по событіямъ на Отаити, отправляется на будущей недѣлѣ къ мѣсту прежняго своего назначенія, на острова Самоа. Такъ какъ на островахъ Товарищества считается только 20,000 жителей, а на островахъ Самоа 60,000, то въ здѣшнихъ журналахъ даютъ уразумѣть, что настоящая должность г-на Притчара важнѣе прежней. Говорятъ, что мѣсто консула на островахъ Самоа предназначено ему было еще предъ изгнаніемъ его съ острова Отаити.

— Изъ Коломбо, что на островѣ Цейланѣ пишутъ, что принцъ Вальдемаръ Прусскій прибылъ на сей островъ 13 го Ноября, и предпринялъ путешествіе для осмотра всѣхъ частей острова. Въ исходѣ Ноября, принцъ предполагалъ отправиться въ Калькуту и Мадрасъ.

— Чрезъ нѣсколько дней начнутся пренія по предмету претензіи Короля Ганноверскаго, требующаго, чтобы ему выдана была часть англійскихъ королевскихъ драгоцѣнностей. Этотъ судебный вопросъ переданъ Королевою на мнѣніе лорда канцлера и двухъ другихъ лордовъ юриспрудентовъ. Сэръ Томасъ Вейльдъ будетъ защищать въ судѣ права англійской короны, а со стороны Ганновера будетъ защитникомъ сэръ Чарльсъ Веттерель, депутатъ и извѣстный адвокатъ. Достовѣрно, что фамильныя драгоцѣнности Ганноверскаго дома, стоившія отъ 50 до 60 тысячь ф ст. привезены въ Англію Георгомъ 1-мъ и были присоединены къ сокровищамъ англійскаго престола; но такъ какъ въ продолженіи многихъ лѣтъ они нѣсколько разъ были иначе обдѣланы, то теперь почти невозможно различить ихъ отъ прочихъ.

— Четырнадцать компаній, учрежденныхъ въ Ирландіи, подали въ парламентъ прошенія о разрѣшеніи постройки желѣзныхъ дорогъ. Капиталъ на постройку предполагаемыхъ желѣзныхъ дорогъ составляетъ 66,390,000 ф. ст., изъ коего израсходовано уже 3,819,150 ф. ст. на приуготовительныя работы.

16 *Января.*

Королева отправилась вчера утромъ по желѣзной дорогѣ изъ Виндзора въ Стовъ, помѣстье герцога Букингамскаго, у котораго Ея Величество намѣрена провести нѣсколько дней. По случаю этого посѣщенія, собрались въ означенномъ замкѣ многія особы, принадлежащія къ знатнѣйшихъ англійскимъ фамиліямъ.

— Канадскій губернаторъ, сэръ Чарльсъ Меткальфъ возведенъ въ баронское достоинство и званіе пера Англіи.

Б е л ь г і я.

Брюссель, 14 *Января.*

Центральная коммисія второстепеннаго воспитанія кончила на дняхъ годичное свое засѣданіе. На послѣднемъ засѣданіи предсѣдательствовалъ министръ иностранныхъ дѣлъ. Утверждаютъ, что это собраніе находилось подъ совершеннымъ вліяніемъ католической партіи, и что всѣ предложенныя духовными инспекторами книги, для употребленія въ первоначальныхъ училищахъ, были приняты безъ сопротивленія, такъ, что второстепенное воспитаніе въ Бельгіи, состоитъ теперь подъ исключительнымъ управленіемъ католическаго духовенства.

---

na poniesienie hańby a tego, jesteśmy przekonani, że rząd francuzki samby po nas nie żądał. Jakaż bowiem ofiara mogłaby w takim przypadku być za wielka, dla osiągnienia tak wielkiego celu?

— Na wystawić się mający pomnik dla Lorda Ellenborough, byłego Gubernatora Indyi Wschodnich, zebrano już w Indyach i Anglii 5,000 f. szt. (31,500 r. sr.).

— Donoszą z Kanady, że nowo mianowany katolicki Arcybiskup Quebeku, Xiądz Józef Signay, ogłosił, iż stosownie do bulli papiezkiéj, datowanéj w Rzymie 12 lipca 1841 roku, cztéry Kanadyjskie Biskupstwa: w Quebeku, Montreal, Kingston i Toronto, podlegają Arcybiskupiéj stolicy w Quebeku.

Dnia 14 *stycznia.*

Konsul Pritchard, znajomy z powodu wypadków na wyspie O Tahiti, uda się w następnym tygodniu na miejsce dawnego swojego urzędowania do wysp Samoa. Ponieważ wyspy Towarzyskie liczą tylko 20,000 mieszkańców, wyspy zaś Samoa mają ich 60,000; pisma zatém tutejsze dają do zrozumienia, że P. Pritchard otrzymuje tym sposobem ważniejszą posadę, niż miał. Jak słychać, urząd Konsula na wyspach Samoa, miał mu być przeznaczony jeszcze przed wypędzeniem go z Otahiti.

— Listy handlowe z Colombа, na wyspie Ceylon, zawierają doniesienie, że J. K. W. Xiążę Waldemar Pruski, przybył na pomienioną wyspę dnia 13 go listopada, i niezwłócznie przedsięwziął podróż, dla zwiedzenia wszystkich jéj części. Pod koniec miesiąca listopada, Xiążę miał odpłynąć do Madras i Kalkutty.

— Za dni kilka rozpoczną się sądowe rozprawy względem pretensyi Króla Hanowerskiego, domagającego się. aby część klejnotów koronnych angielskich, była mu wydaną. Kwestya ta prawna została oddaną przez Królowę pod opiniją Lorda-Kanclerza i dwóch innych Lordów prawników. Sir Thomas Wilde bronić będzie przed sądem praw korony angielskiéj, a od Hanoweru stawać ma Sir Charles Wetherell, deputowany i sławny adwokat Rzeczą jest pewną, że klejnoty familijne domu Hanowerskiego, wartości 40 do 60 tysięcy funtów szterlingow, zostały przywiezione do Anglii przez Jerzego 1-go, i pomięszane z klejnotami korony angielskiéj lecz gdy w ciągu tylu lat powielekroć były inaczéj oprawiane, nie podobna ich teraz od reszty oddzielić.

— Czternaście towarzystw, zawiązanych w Irlandyi, podało do parlamentu prośby o upoważnienie do budowy dróg żelaznych. Kapitał potrzebny na te projektowane koleje wynosi 66.390,000 funt. szter, z którego już wydatkowano 3,819,150 funt. szter. na roboty przygotowawcze.

Dnia 16 *stycznia.*

Królowa, wczoraj rano, koleją żelazną pojechała z Windsoru do Stowe, majętności Xięcia Buckingham, którego J. K. Mość kilkodniowém odwiedzeniem zaszczyci. Świetne grono gości z piérwszych rodzin angielskich, zebrane w zamku Xięcia, oczekuje tam przybycia Monarchini.

— Gubernator Kanady, Sir Charles Metcalfe, został podniesiony do godności Barona i Para Anglii.

B e l g i a

Bruxella, 14 *stycznia.*

Centralna Komissya elementarnego wychowania, ukończyła właśnie swe roczne posiedzenia. Na ostatniem z nich prezydował Minister spraw zagranicznych. Zapewniają, że to zgromadzenie szło zupełnie za popędem stronnictwa katolickiego, i że wszystkie przez duchownych Inspektorów przepisane do użytku xiązki elementarne, bez oporu przyjęte zostały, tak, że wychowanie elementarne w Belgii, znajduje się teraz pod wyłącznym kierunkiem duchowieństwa katolickiego.

Италія.

Римъ, 6 *Января*.

На прошлой Недѣлѣ скончался здѣсь архіепископъ Эворскій Фортунато да Санъ Бонавентура. Полагаютъ, что по смерти его, Донъ Мигуэль откажется отъ притязаній своихъ на португальскій престолъ; ибо, какъ извѣстно, онъ обѣщалъ было, за нѣсколько лѣтъ предъ симъ, послѣдовать совѣтамъ Австріи и Папы, и торжественно отречься отъ престола, но по внушенію покойнаго архіепископа вдругъ перемѣнилъ свое намѣреніе.

— Папское войско состоитъ изъ 12,669 человѣкъ разнаго оружія въ томъ числѣ находится 1882 кавалериста. Въ двухъ полкахъ Швейцарцевъ, состоящихъ въ папской службѣ считается 4,100 человѣкъ.

Испанія.

Мадритъ, 8 *Января*

Перемѣны, сдѣланныя во внутреннемъ устройствѣ палаты депутатовъ, клонятся единственно къ отмѣнѣ публичныхъ засѣданій. Въ публичной галлереѣ ничего не слыхать, равно какъ и на мѣстахъ, занимаемыхъ стенографами. Президенъ приказалъ даже разобрать печи, что было поводомъ, что на вчерашнемъ засѣданіи, озябшіе депутаты, одинъ за другимъ вышли изъ залы и президентъ остался почти одинъ дослушивать рѣчь г на Пеня Агвайо объ окладѣ для духовенства.

— Сенаторъ Оливаретта потребовалъ, чтобы къ проекту закона о торгѣ неграми присовокуплена была дополнительная статья, обезпечивающая отъ убытковъ и притязаній настоящихъ владѣльцевъ негровъ въ Антильскихъ владѣніяхъ Испаніи. Предложеніе эго принято, вопреки сопротивленіямъ г на Мартинеза де ла Роза.

Турція.

Константинополь, 31 *Декабря*.

Галиль-Паша спрашивалъ Порту, долженъ ли онъ принудить Христіянъ смѣшанныхъ округовъ, къ покорности Друзамъ, или согласно ихъ просьбѣ оставить ихъ подъ непосредственнымъ начальствомъ саидскаго-паши. Вопросъ этотъ поступилъ на разсмотрѣніе дивана. Между тѣмъ Галиль-Паша, съ отрядомъ въ 2,500 чел. занялъ Деиръ-эль-Камаръ, и ожидаетъ тамъ дальнѣйшихъ приказаній. Друзы, отъ коихъ южный Ливанъ ожидаетъ своего спасенія, живутъ въ раздорѣ между собою, и имъ не возможно управлять христіанами, если они не въ состояніи сохранить порядка между своими племенами. Если вѣрить словамъ одного изъ туземцевъ, Ливанскіе Христіане содѣлаются жертвою, а просьба ихъ, чтобы они остались подъ владычествомъ Порты, доказываетъ, чего они ожидаютъ отъ Друзовъ, которые впрочемъ, немелѣе Христіянъ, были бы довольны возстановленіемъ прежняго правленія, чтобы избавиться только отъ невыносимаго настоящаго положенія дѣлъ. Можетъ быть обстоятельства побудятъ ввѣрить власть племени Шеабъ, но это будетъ уже слишкомъ поздно, послѣ столь дорого стоившихъ опытовъ.

— Третьяго дня случилось необыкновенное происшествіе въ Перѣ. Одинъ Французъ, поссорившись съ турецкими солдатами и офицеромъ, стоявшимъ въ караулѣ противъ зданія французской миссіи, вынужденъ былъ скрыться отъ разъяренной черни въ домъ консула; но офицеръ, не смотря на то, ворвался за нимъ съ обнаженною саблею и съ солдатами, и г-нъ Бутенваль, французскій повѣренный въ дѣлахъ, едва могъ его оттуда выпроводить и сообщить Портѣ объ этомъ происшествіи. Риза-Паша и Решидъ-Паша немедленно прибыли, и, успокоивъ чернь, послали чиновниковъ къ г ну Бутенвалю съ изъявленіемъ ихъ соболѣзнованія о случившемся, увѣдомляя при томъ, что офицеръ разжалованъ, а солдаты посажены въ тюрьму. Такъ какъ французскій повѣренный въ дѣлахъ удовольствовался симъ удовлетвореніемъ, то дѣло это останется безъ послѣдствій.

Молдавія.

Бухарестъ, 7 *Декабря*.

День тезоименитства Его Величества Государя Императора Всероссійскаго, Августѣйшаго Покро-

Włochy.

Rzym, 6 *stycznia*.

W upłynionym tygodniu umarł tu Portugalski Arcybiskup Ewory, Fortunato da San Bonaventura. Sądzą, że po jego zejściu. Don Miguel zrzecze się praw swoich do tronu Portugalskiego, gdyż, jak wiadomo, przed kilką już laty za wdaniem się Austryi i Papieża, przyrzekł był uroczyście to zrzeczenie dopełnić, lecz za radą Arcybiskupa rzeczonego natychmiast cofnął znowu daną obietnicę.

— Wojsko Papiezkie składa się z 12 669 ludzi wszelkiéj broni, w téj liczbie 1,882 jazdy. Dwa półki Szwajcarów, zostających na żołdzie Papiezkim, składają się z 4 100 ludzi.

Hiszpania.

Madryt. 8 *stycznia*.

Zmiany, jakie poczyniono w wewnętrzném urządzeniu Izby Deputowanych, dążą jedynie do zniesienia jawności posiedzeń. W galeryi publiczném nie słyszeć nie można, równie jak i w miejscu przeznaczoném dla stenografow. Prezes kazał nawet powyrzucać piece, co było powodem, że na wczorajszém posiedzeniu, zziębli deputowani, opuścili jeden po drugim salę, i został się prawie sam Prezes, słuchając wniosku P. Peña Aguayo o uposażeniu duchowieństwa.

— Senator Olivaretta zażądał, aby do prawa o handlu niewolnikami, zrobiono dodatek, zabezpieczający od wszelkich szkód i poszukiwań teraźniejszych posiadaczy niewolników w Antyllach hiszpańskich. Wniosek ten, pomimo oporu P. Martinez de la Rosa, został przyjęty.

Turcya.

Konstantynopol, 31 *grudnia*.

Hali Basza zapytywał się Porty, czy ma zmusić Chrześcian okręgów mieszanych do poddania się Druzom, czy też przychylić się do ich prośby, i oddać ich pod bezpośrednią władzę tureckiego Baszy Saidy. Rzecz ta była przedmiotem narady dywanu. Tymczasem Halil Basza zajął z 2 500 ludźmi Deir-el-Kamar, i oczekuje wyższych rozkazów. Druzowie, od których Liban południowy wygląda ocalenia, żyją między sobą w największéj niezgodzie, tak, że niepodobnaby im było rządzić Chrześcianami, kiedy nie są w stanie utrzymać porządku we własnych pokoleniach. Jeżeli mamy wierzyć słowom jednego z krajowców, Chrześcianie Libanu zostaną poświęceni, a prośba ich aby się mogli oddać pod bezpośrednią władzę Porty, dowodzi, czego się spodziewają od Druzów. Ci ostatni, równie jak i Chrześcianie, z radością powitaliby dawny rząd, dla tego jedynie, aby usunąć obecny stan rzeczy, niepodobny do zniesienia. Może w końcu okoliczności zmuszą do przywrócenia rodziny Szechab, ale to będzie zbyt późno, i po zbyt drogo okupionych probach.

— Onegdaj, zaszedł nadzwyczajny wypadek w Pera. Francuz pewien, pokłóciwszy się z żołnierzami tureckiemi i oficerem stojącymi na straży naprzeciw pałacu Poselstwa francuzkiego, zmuszony był, przed rozjątrzoném pospólstwem, schronić się do domu Konsula. Ale oficer niezważając na to, wpadł za nim z dobytą szablą i żołnierzami, i dopiero zaledwie sam P. Butenval, sprawujący interessa francuzkie, zdołał go stamtąd usunąć, i zawiadomić Portę o tym wypadku. Natychmiast przybyli Riza-Basza i Reszyd Basza, a uspokoiwszy wzburzenie, posłali urzędników do P. Butenval, oświadczając mu swój smutek z podobnego wypadku, i donosząc, iż oficer został zdegradowany, a żołnierze osadzeni w więzieniu. Ponieważ sprawujący interessa francuzkie poprzestał na tém zadosyćuczynieniu. przeto sprawę powyższą można uważać za ukończoną.

Multany i Wołoszczyzna.

Bukarest, 7 *grudnia*.

Dzień imienin Najjaśniejszego Cesarza Wszech Rossyi, Dostojnego Protektora Wołoszczyzny, obchodzony

вителя Валахіи, празднованъ былъ здѣсь съ усердіемъ облагодѣтельствованнаго народа. Въ 9 часовъ утра, господарь Валахіи, сопровождаемый своею свитою, отправился въ церковь, въ коей собрались министры, бояре и весь штабъ гарнизона, при многочисленномъ стеченіи народа, желавшаго имѣть участіе въ семъ радостномъ торжествѣ, содѣлавшемся народнымъ, послѣ столь многихъ благодѣяній, испытанныхъ отъ Вѣнценоснаго Покровителя. Россійскій генеральный консулъ Валахіи, Статскій Совѣтникъ Дашковъ, со всѣми чиновниками консульства, находился при богослуженіи, послѣ коего принесено было благодарственное молебствіе, при пушечной пальбѣ. Потомъ г-нъ Дашковъ принималъ поздравленія отъ имени своего государя. Адъютантъ господаря полковникъ Граммонъ, въ придворной каретѣ отправился въ домъ генеральнаго консула, для принесенія поздравленіи отъ лица его Свѣтлости. Вечеромъ городъ былъ иллюминованъ, а у князя Гики былъ блистательный балъ, на который приглашены были знатнѣйшія особы. Въ полночь до 600 гостей находилось за ужиномъ, во время коего первый тостъ, за здравіе Государя Императора, принятъ былъ съ восторгомъ. Потомъ провозглашенъ былъ тостъ за благоденствіе господаря, и балъ кончился въ третьемъ часу утра.

Сѣв. Амер. Соед. Штаты.

Нью-Іоркъ, 15-го Декабря.

Съ кораблемъ *Patrick* получены въ Ливерпулѣ изъ Нью-Іорка донесенія по 18-е Декабря. Въ палату представителей поступилъ билль о присоединеніи къ Штатамъ Орегонской области, который большинствомъ 129 голосовъ противъ 53, назначенъ былъ къ чтенію въ первый разъ. Не подлежитъ почти сомнѣнію, что билль сей будетъ принятъ палатою представителей, а сенатомъ отринутъ.

— Недавно избранный президентъ Соединенныхъ-Штатовъ г-нъ Полькъ, въ отвѣтѣ своемъ на адресъ жителей города Нашвилля, изложилъ отчасти свою политику, и объявилъ, что хотя онъ остается вѣрнымъ своей партіи, но не будетъ дѣйствовать исключительно въ духѣ сей партіи, а въ духѣ всей націи, ко благу коей намѣренъ стремиться.

— Въ Пеньсильваніи, на желѣзной дорогѣ близь Гаррисона, 4 Декабря, загорѣлся деревянный мостъ. Чтобы остановить распространеніе пламени, хотѣли взорвать середину моста порохомъ, но къ несчастію дѣйствіе пороха получило направленіе на оконечность моста, и содѣлалось причиною, что изъ находившихся тамъ 50 человѣкъ, нѣкоторые лишились жизни или были сильно ранены.

— По отчету морскаго министра, флотъ Сѣверо-Американскихъ Соединенныхъ Штатовъ состоитъ теперь изъ 7 линѣйныхъ кораблей, 14 фрегатовъ, 21 шлюпки, 16 бриговъ и шкунъ, 30 пакетботовъ и 8 пароходовъ; итого изъ 60 военныхъ судовъ. Сверхъ сего, на верфяхъ строятся: 4 линѣйные корабля, 3 фрегата, 1 транспортное судно и 2 желѣзные парохода.

Мексика.

Съ пароходомъ *Acadie*, получены въ Лондонѣ изъ Вера-Круца донесенія, простирающіяся по 12-е Декабря, въ коихъ сообщаютъ, что безпокойства въ Мексикѣ почти кончились, ибо весь край возсталъ противъ Сантаны, который съ небольшимъ отрядомъ войска бѣжалъ въ Гуерипаро. Всѣ члены министерства съ предсѣдателемъ своимъ Каналиво, находятся подъ стражею въ Мексикѣ; распущенный предсѣдателемъ министровъ конгрессъ, собрался вновь, и установилъ временное правленіе, которое признано уже тремя провинціями: Мексикою, Пеблемъ и Вера-Круцемъ. Прочія провинціи безъ сомнѣнія послѣдуютъ сему примѣру.

— Изъ Мексики пишутъ, что туда пріѣхалъ французскій агентъ, коему поручено требовать отъ тамошняго правительства удовлетворенія за обиды, нанесенныя французскимъ подданнымъ.

был w tutejszém mieście, z całą uroczystością, na jaką zdobyć się mogła wdzięczność szczęśliwego narodu. O 9 éj godzinie rano, Xiążę panujący, w towarzystwie dworu swego, udał się do kościoła, gdzie został przyjęty przez Ministrów, Bojarów piérwszéj klassy, i Sztab załogi. Również liczny tłum ludu zgromadził się w kościele, aby mieć udział w radośnym obrzędzie, który się stał uroczystością narodową, z powodu licznych dobrodziejstw Wielkomyślnego Protektora. Radzca Stanu Daszkow, Konsul Jeneralny Rossyjski w Wołoszczyznie, znajdował się ze wszystkimi urzędnikami Konsulatu na nabożeństwie, po ukończeniu którego, w czasie śpiewania *Te Deum*, artylerya dała 101-krotną salwę. Następnie P. Daszkow przyjmował powinszowania w imieniu swego Monarchy. Wice Hrabia Grammont, Półkownik i Adjutant Xięcia, udał się w dworskiéj karecie do Konsula Jeneralnego, dla złożenia mu życzeń od J. X. Mości. Wieczorem miasto zostało oświecone, a Xiążę dał świetny bal, na który zaproszono znakomitsze osoby. O północy około 600 goszczących zasiadło do stołu, a piérwszy toast, przyjęty z żywemi oklaskami, został wniesiony za zdrowie Najjaśniejszego Cesarza. Następnie wniesiono toast za pomyślność panującego Xięcia, i bal skończył się około godziny trzeciéj.

Stany-Zjednoczone Ameryki Północnej.

Nowy-York, 15 grudnia.

Okrętem *Patrick* nadeszły do Liverpool wiadomości z New-York pod datą 18-go grudnia. W Izbie Reprezentantów wniesiono bill, tyczący się rozciągnienia władzy Stanów-Zjednoczonych nad ziemią Oregon, i przypuszczono go, większością 129 głosów przeciw 53, do piérwszego odczytania. Przyjęcie powyższego bilu w Izbie Reprezentantów, a odrzucenie w Senacie, jest rzeczą prawie pewną.

— Nowo obrany Prezydent Stanów-Zjednoczonych, P. Polk, w odpowiedzi na adress obywateli Nachville, objawił cokolwiek swą przyszłą politykę, i oświadczył, że chociaż pozostanie wiernym swemu stronictwu, nie będzie jednak Reprezentantem pojedyńczego stronnictwa, ale całego ludu, którego pomyślność i szczęście zapewnić pragnie.

— 4 go grudnia, w Pensylwanii, na kolei żalaznéj przy Harrisson, zapalił się wiadukt, z drzewa zbudowany. Dla przeszkodzenia szerzeniu się ognia, chciano wysadzić prochem most w środku; ale działanie prochu wywarło się na końcową stronę, i było przyczyną, że około 50 ludzi, tam będących, utraciło życie, lub ciężkie odniosła rany.

— Według raportu Ministra marynarki, flota Stanów-Zjednoczonych północnéj Ameryki składa się teraz z 7 okrętów liniowych, 14 fregat, 21 szalup, 16 brygów i szonerów, 30 okrętów przewozowych i 8 parostatków, razem z 60 okrętów wojennych. Prócz tego na warsztatach leżą jeszcze: 4 okręty liniowe, 3 fregaty, 1 okręt przewozowy i 2 parostatki żelazne.

Mexyk.

Parostatek *Acadie* przywiózł do Londynu wiadomości z Vera Cruz, dochodzące do dnia 12 grudnia; z nich dowiadujemy się, że zamieszki w Mexyku prawie są ukończone; bo kraj cały oświadczył się przeciw Santanie, który z nielicznym oddziałem wojska schronił się do Guerntaro. Cały gabinet łącznie z Prezesem swoim Canalizo, jest uwięziony w Mexyku, a Kongres, gwałtownie przedtém przez Prezesa Ministrów rozwiązany, zebrał się na nowo i rząd tymczasowy ustanowił, który już przez trzy prowincye: Mexyk, Puebla i Vera Cruz uznany został. Nie podlega żadnéj wątpliwości, że i inne prowincye pójdą za tym przykładem.

— Listem prywatnym donoszą z Mexyku, że tamże przybył ajent francuzki, mający polecenie, zażądać od władz Mexykańskich zadosyćuczynienia, za wielokrotne obelgi, wyrządzone tamecznym obywatelom francuzkim.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга — Печ. позвол. 26 го Января 1845 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*